

Věcné hodnocení hodnotící komise 03_22_021 ze dne 24.3.2023

Výzva č.	Registrační číslo projektu	Název projektu
03_22_021	CZ.03.03.01/00/22_021/0001551	Prevence energetické chudoby prostřednictvím sociálních inovací

Kritéria

1. POTŘEBNOST

Název kritéria	1.1 Znalost problému a cílové skupiny a potřebnost nového řešení
Popis	<p>Projekt řeší reálný problém, jehož celospolečenské důsledky jsou velmi významné. Žadatel má věrohodně zmapovanou situaci "energetické chudoby" na úrovni finanční situace "nejzranitelnějších skupin, které nedosáhnou nebo neumí dosáhnout na dosavadní nabízenou podporu", a na úrovni souvislostí s dalšími sociálními problémy, jako je např. zadluženost. Úhel pohledu ze strany (širších či strukturálních) příčin "energetické chudoby" ve smyslu úvahy, že stát se svojí podporou nedosáhne nebo neumí dosáhnout na nejzranitelnější skupiny obyvatel (resp. ochránit je), je zohledněn pouze okrajově. Uchopení problému tak vyznívá do určité míry jednostranně, což může vést k nalézání jednostranných řešení, resp. k preferenci nesystémových alternativ před snahou o zefektivnění stávajících forem státní sociální podpory nebo ochrany. Konkrétně v kontextu plánované analýzy potřeb hodnotící komise postrádá (alespoň předběžné) zohlednění skutečnosti, že významná část nejzranitelnějších osob postižených energetickou chudobou žije na "ubytovnách" nebo přímo u obchodníků s chudobou, přičemž nemají vlastní elektroměry a za ubytování platí paušálně za ubytovací jednotku nebo za osobu. Pro takové domácnosti se navrhované řešení nejeví jako funkční. Žádost také příliš nepopisuje, jak je problematika osob, čelících energetické chudobě v ČR řešena dnes. V popisu přínosu trochu schází popis nulového řešení dané problematiky, popisující například, v čem jsou a zejména budou stávající možnosti řešení nedostatečně účinné a jaký to bude mít dopad. Problém úzce souvisí i s problematikou energetické soběstačnosti a tzv. komunitní energetikou a způsoby výroby energie obecně. Projekt se zaměřuje spíše na problematiku spotřeby elektřiny, nicméně energetická chudoba bezesporu souvisí také s dodávkami plynu a tepla.</p> <p>Mezi riziky projektu žadatel uvádí možnost odcizení spotřebiče klienty, ale to, že pronájem úsporného spotřebiče může vést k úspoře na straně pronajímatele (a nikoli klienta), uvedeno není. Za riziko projektu lze rovněž považovat jeho neopatrnou medializaci potenciálně vedoucí k stereotypní zkratce, že "stát dává Romům pračky", což HK uvádí s ohledem na to, že žadatel spojuje svůj projekt s "informační kampaní". Žadatel nicméně vydatně čerpá ze zahraniční zkušenosti, zná různé modely poskytování energeticky úspornějších technologií sociálně vyloučeným domácnostem, vč. jejich výhod a nevýhod. Žadatel si uvědomuje potřebu mezioborového řešení, které musí být velmi komplexní a vyžaduje kooperaci a efektivní prolnutí agend několika ministerstev a</p>

	<p>mnoha aktérů z různých společenských a ekonomických oblastí. Coby integrální součást MPSV má i jasnou představu o možných způsobech jejich zapojení.</p> <p>Primární cílová skupina je definována pro účely analýzy potřeb a testování navrženého řešení použitelným způsobem, relativně vysoké množství domácností (50) bude podpořeno v rámci spolupráce na testování inovace. Interpretace rozhovorů provedených v rámci "ochutnávky" je dokladem, že žadatel rozumí potřebám CS a je ochoten upravovat své předpoklady na základě nových zjištění.</p>
Slovní hodnocení	dostatečné

2. ÚČELNOST

Název kritéria	2.1 Cíle a zlepšení
Popis	<p>Hlavním cílem projektu, jak stojí v žádosti, je „analyzovat energetickou chudobu v ČR“, což vzhledem k tomu, co je obsahem projektových aktivit, může vzbuzovat neadekvátní očekávání. Další cíle jsou formulované a rozpracované adekvátním způsobem, je zřejmé, jaký profit a pro koho má projekt v plánu přinést. Cíle jsou provázány jak s potřebami zvolených cílových skupin, tak i s plánovanými aktivitami, vedoucími k jejich dosažení. Žadatel nepřichází s pevně daným modelem, který by hodlal beze změny pronést inkubační fázi.</p> <p>Klíčové aktivity jsou náležitě popsány a tvoří logicky provázaný celek, který přesvědčivě směřuje k plánovaným cílům. V bodě 3.2 KPZ žadatel uvádí, že v inkubační době „chce analyzovat problém energetické chudoby u zapojených domácností“ a „zjistit, jak velký problém v ČR energetická chudoba je.“ Nicméně v ČR i v mezinárodním kontextu již existuje několik kvalitních souhrnných a srovnávacích analýz, které se právě problému energetické chudoby dotýkají. Ne zcela zřejmé, jak na ně žadatel plánuje navázat, aby nedocházelo ke zbytečnému zjišťování již známých dat. Proto by možná řešení prospěla určitá optimalizace plánovaných činností, zejména v tom směru, že žadatel dostupné analýzy nebral jako doplňující zdroje (jak sám uvádí), ale přímo z nich vycházel a ve své vlastní analýze doplnil pouze chybějící nebo nedostatečně jasné informace.</p>
Slovní hodnocení	Dobré

3. EFEKTIVNOST A HOSPODÁRNOST

Název kritéria	3.1 Efektivita projektu a rozpočet
Popis	<p>Rozpočet je sestaven přehledně a ve výši odpovídající potřebám předloženého řešení, jednotkové ceny jsou v souladu s doporučenými hodnotami. Celková výše rozpočtu odpovídá navrženým aktivitám a délce realizace projektu. Žadatel smysluplně využívá interní a existující zdroje organizace, vhodně rozděluje, co bude obsahem externí spolupráce a jaká část aktivit bude zajištěna žadatelem, adekvátně nastavuje hladiny odměn pro externí spolupracovníky projektu. Jednotlivé pracovní pozice jsou v textu označovány jinými termíny než v rozpočtu, takže není jasné, jaké bude zapojení jednotlivých pracovníků, resp. výše jejich odměny.</p> <p>Návrh klíčových aktivit sice z větší části představuje logicky uspořádaný celek, ve kterém na sebe jednotlivé části navazují, nicméně u některých fází není dostatečně doložena</p>

	<p>potřebnost jejich realizace. To se týká například KA 1, v níž je plánováno uskutečnění Analýzy současného stavu energetické chudoby v ČR, analýza potřeb a návrhy opatření. Přestože mezi uvedenými zdroji je uvedena analýza Energetická chudoba a její řešení, vytvořená Hnutím Duha ve spolupráci s Platformou pro sociální bydlení, tak není zřejmé, pro nejsou jí zjištěné, poměrně komplexní závěry (např. o tom, že nejvíce postiženými skupinami jsou senioři a samoživitelky) dostatečné pro realizaci navrženého řešení. Také z hlediska úvazků a tarifní výše odměn je rozpočet sestaven adekvátně. Výběr pracovních pozic odpovídá potřebám plánovaných aktivit. Jako pozitivum je třeba vnímat, že je patrné, v jaké míře má být v rámci řešení využito HCD přístupu.</p>
Slovní hodnocení	Dobré

4. PROVEDITELNOST

Název kritéria	4.1 Způsob zapojení aktérů do vývoje řešení
Popis	<p>Je vybrána jedna cílová skupina, která je obecně relevantní navrženému řešení. Tato cílová skupina by nicméně mohla být detailněji specifikována a charakterizována např. z hlediska různých typologií a jejich zastoupení v rámci vzorku, se kterým bude přímo pracováno během realizace záměru. Z hlediska zapojení cílových skupin žadatel konstatuje, že na základě již uskutečněných rozhovorů nebude problém do řešení zapojit desítky (možná stovky) domácností. Nicméně určitý problém by mohl nastat při nevhodném výběru domácností do vzorku, zapojeného do realizace projektu. Je také otázkou, proč nebylo zvoleno širší spektrum cílových skupin, zahrnující například pracovníky NNO či státní správy. V rámci projektu by bylo vhodné nejen analyzovat pomoc CS, ale také se zaměřit na to, jak pomoci dalším aktérům, kteří již nyní pomáhají v dané oblasti klientům a zapojit je do synergické spolupráce.</p> <p>S výjimkou uvedenou v části 1.1. tohoto hodnocení žadatel vnímá rizika, která se s realizací projektu pojí, a způsob, jak tato rizika eliminovat (vč. motivace zapojených aktérů), chce identifikovat v rámci plánované analýzy potřeb. Postup zjišťování potřeb je uchopen komplexně ve smyslu zřetel k relevantním kvantitativním i kvalitativním ukazatelům, stejně jako evaluace procesu testování i evaluace dosažených výsledků. Žadatel vypracoval mapu postupu jednotlivých fází projektu, která zahrnuje i přehled zapojení různých typů aktérů. Vzhledem k již navázaným vztahům žadatele s partnery lze předpokládat úspěšnou spolupráci. Žadatel přemýšlí o širším uplatnění vyvinuté inovace, resp. o předání otestovaného postupu neziskovým organizacím pracujícím s nejzranitelnějšími sociálně vyloučenými osobami.</p>
Slovní hodnocení	Dobré

Název kritéria	4.2 Kapacity a přístup k řešení
Popis	<p>Žadatel je významným aktérem v oblasti problému, který hodlá řešit, a má reálnou možnost dosáhnout uplatnění zamýšlené inovace. Zkušenosti žadatele (členů týmu) s podporou zranitelných skupin obyvatel jsou nezpochybnitelné a rozsáhlé. V kontextu činnosti organizace žadatele se jedná o zcela nový postup, který nevychází ze zaběhlých rutin. Tým žadatele se jeví být otevřený novým postupům.</p>

	Odborné kapacity žadatele jsou dostačující jak pro administrativní a finanční řízení záměru, tak i pro evaluační aspekt a prokázání efektivity a inovačního potenciálu navrženého řešení. Fakt, že žadatelem je organizační složka státní správy, se jeví být příznivý ve smyslu dobré pozice při snaze o implementaci výsledků analýzy potřeb do sféry příslušných veřejných politik.
Slovní hodnocení	Velmi dobré

Název kritéria	ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ
Popis	<p>Žadatel, kterým je MPSV, se předloženým záměrem snaží řešit reálný problém, jehož celospolečenské důsledky jsou velmi významné. Z předloženého popisu je zřejmé, že si žadatel uvědomuje potřebu mezioborového řešení, které musí být velmi komplexní a vyžaduje kooperaci a efektivní prolnutí agend několika ministerstev a mnoha aktérů z různých společenských a ekonomických oblastí. Projekt je velmi kvalitně vystavěný z formálního, obsahového i metodologického hlediska. Je transparentně zřetelné, jakým způsobem chce žadatel postupovat a k jakým výsledkům projektové aktivity směřují. Jakkoli navrhovaná inovace představuje spíše alternativní formu okamžité pomoci, je smysluplná, rozhodně stojí za to ji vyzkoušet a získanou zkušenost využít při minimalizaci dopadů energetické krize na situaci nejzranitelnějších sociálně vyloučených osob a domácností. Žadatelem deklarovaný výhled nejenom k prosté replikaci modelu vyvinutého v rámci testování, ale i k využití získaných dat při nastavení systémové podpory CS lze považovat za významnou přidanou hodnotu stejně jako fakt, že žadatelem je orgán státní správy. Problematickým momentem navrhovaného řešení se jeví, že pro značnou část CS nemusí být předpokládán model využitelný z důvodu absence individualizovaného odběru energií. Kvalitu záměru dále trochu snižuje určitá nejasnost, týkající se například mapování problému energetické chudoby a zvažování potenciálu v zahraniční dostupných řešení pro jejich transfer a replikaci v podmínkách ČR. Možná je to způsobeno tím, že tvůrci záměru jsou natolik oddáni řešení daného problému, že některé skutečnosti v žádosti pouze naznačují, aniž je rozvádějí do patřičného detailu. I přes určité dílčí nedostatky HK doporučuje projekt k podpoře.</p> <p>Doporučení HK do realizace:</p> <p>Záběr analýzy rozšířit tak, aby byl zahrnut nejen okruh lidí, kteří dostanou spotřebiče, ale i další okruhy osob zasažených energetickou chudobou, včetně těch, kteří řešení nemohou nyní využít.</p> <p>Pojmenovat podmínky, za kterých je podpora formou pronajmutí spotřebiče smysluplná. Nastavit systém podpory tak, aby maximálně synergicky navazoval na stávající řešení a stávající poskytovatele působící v dané oblasti.</p>
Výsledné slovní hodnocení projektu	Hodnotící komise doporučuje projekt k podpoře. Maximální doporučená výše dotace činí 2 166 766,00 Kč.